

๓. แหล่งหินฟอสเฟต บ้านหาคูปักย ตำบลนาแก้ว อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

เป็นแหล่งหินฟอสเฟตขนาดเล็ก ชนิด Guano deposits เกิดอยู่บนเขาหินปูนเคี้ยว ๆ ลักษณะแร่สีน้ำตาลอ่อน, เทาอ่อน และเทาดำ เนื้อแน่น เกิดอยู่ตามแอ่งหินปูน และตามรอยแตกของหินปูน จากการวิเคราะห์หาเปอร์เซ็นต์ P_2O_5 พบว่ามี P_2O_5 อยู่ประมาณ ๓๐% แหล่งนี้เป็นแหล่งแร่เล็กมาก มีปริมาณแร่สำรองไม่เกิน ๕๐๐ ตัน

๔. แหล่งหินฟอสเฟต เขาทักมา บ้านหนองแซง ตำบลหินกอง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี อยู่ที่บ้านบริเวณกริก ๖๕๓, ๕๕๓ ในแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ระวัง 47P/DF15

เป็นแหล่งหินฟอสเฟต ชนิด Guano deposits เกิดอยู่ในบริเวณเขาหินปูนเป็นกระเปาะตามแอ่งหินปูน และในน้ำ มี Outcrop ใต้ให้เห็นเป็นหย่อม ๆ ไม่ติดต่อกันลักษณะหินฟอสเฟตมีสีเทา, น้ำตาล, เทาดำ บางส่วนมีลักษณะเป็นรูพรุนและตาข่าย บางส่วนเนื้อละเอียดแน่น แสดงถึงการ Recrystallization จากการวิเคราะห์หาเปอร์เซ็นต์ P_2O_5 พบว่ามี P_2O_5 ประมาณ ๑๐ - ๕๐% จากการขุดหลุมทดลอง (Pitting) พบว่าฟอสเฟตจะเกิดอยู่ตามแอ่งหินปูน มีความหนาประมาณ ๑ ถึง ๓ เมตร หรือมากกว่าการกำเนิดของฟอสเฟตเกิดจากการสะสมตัวของมูลนก, มูลค้างคาว ตามถ้ำเก่าและแอ่งเก่า มีการทับถมและชะล้างไปสะสมตัวตามรอยแตกและแอ่งหินปูน เมื่อหินปูนละลายออกไปทำให้เห็นฟอสเฟตมีลักษณะเป็นรูพรุนและรูปร่างคล้ายตาข่ายจากการคำนวณหาปริมาณแร่สำรองพบว่ามีปริมาณแร่สำรองประมาณ ๔,๐๐๐ ตัน

นอกจากแหล่งหินฟอสเฟตที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังพบแหล่งหินฟอสเฟต ชนิด Guano deposits แหล่งเล็ก ๆ อีกหลายแห่ง เช่น แหล่งหินฟอสเฟต บริเวณเขารักเกียรติ อำเภอรักขุมิ จังหวัดสงขลา และแหล่งหินฟอสเฟต บริเวณ อำเภอจอมบึง และอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี แต่เนื่องจากเป็นแหล่งแร่ค่อนข้างเล็กจึงไม่สามารถที่จะผลิตมาใช้เป็นประโยชน์ได้

สรุปข้อคิดเห็นในการสำรวจหินฟอสเฟตในประเทศไทย

กองเศรษฐธรณีวิทยา กรมทรัพยากรธรณี โดยโครงการสำรวจแร่ที่ใช้เป็นปุ๋ย ได้พยายามศึกษาคัดตามหาหินฟอสเฟตชนิดต่าง ๆ เพื่อที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศ โดยได้พยายามศึกษาคัดตามหา Marine phosphate พร้อมทั้ง Guano ในบริเวณต่าง ๆ เช่น บริเวณจังหวัดระนอง, สุราษฎร์ธานี,